

Strasbūrā, 18.10.2022.
COM(2022) 548 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Komisijas darba programma 2023. gadam

Stabila un vienota Savienība

1. Stabila un vienota Savienība

“Viss kontinents ir solidarizējies. (..) Eiropas iedzīvotāji nav ne slēpušies, ne vilcinājušies.”
Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, runa par stāvokli Savienībā,
2022. gada 14. septembris.

Pēdējā gada laikā Eiropa un pasaule ir saskārusies ar virkni krīžu. Barbariskais Krievijas iebrukums Ukrainā ir licis Eiropai atkal izjust kara šausminošo realitāti. Traģiskie cilvēku upuri un postījumi turpina pieaugt, un konflikta atbalsis arvien spēcīgāk jūtas kā Eiropā, tā pārējā pasaulē. Tam sekojošās enerģētikas krīzes ir pastiprinājušas jau tā pieaugošo dzīves dārdzību, kuras radītais spiediens ir iedragājis Eiropas spēcīgo atveseļošanu pēc pandēmijas. Tajā pašā laikā globālā uz noteikumiem balstītā kārtība tiek apdraudēta jaunos veidos, tādēļ ir nepieciešama vienotība un sadarbība ar mūsu partneriem, kā arī investīcijas un diplomātiskais darbs ar valstīm visā pasaulē.

Šis unikālais apstākļu kopums ir šā gada Komisijas darba programmas pamatā. To veido trīs savstarpēji papildinoši apsvērumi. Pirmais ir tas, ka **šāda mēroga problēmas patiešām var risināt tikai kolektīvi, kā vienota Savienība**. Eiropa ne reizi vien ir pierādījusi, ka tā spēj rast risinājumu — gan attiecībā uz vakcīnām, gan ekonomikas atveseļošanu, gan sankcijām, gan atbalstu Ukrainai. Katrā gadījumā Eiropa ir apliecinājusi, cik daudz tā var sasniegt, cik vērienīgi tā spēj reaģēt un cik ātri rīkoties, ja ir kopīga mērķa apziņa un vienota pieeja. Tam arī nākamajā gadā jābūt mūsu darba virzītājspēkam.

Otrais apsvērums ir tas, ka šīs krīzes tikai uzsver, ka Eiropai ir jāturpina **paātrināt šā pilnvaru termiņa sākumā izklāstīto radikālo pārveidi**, lai risinātu klimata un dabas krīzi, padarītu mūsu ekonomiku un demokrātiju noturīgāku, mūsu rūpniecības nozares konkurētspējīgākas un mūsu sabiedrību taisnīgāku un nostiprinātu mūsu ģeopolitisko stāvokli. Šīs programmas pamatojums, kas pirmo reizi izklāstīts politiskajās pamatnostādņēs, bija saistīts ar labākas nākotnes veidošanu nākamajai paaudzei, kā arī ar to, lai mēs būtu labāk sagatavoti nākotnes problēmu risināšanai. Tas joprojām ir tikpat aktuāli kā toreiz.

Trešais apsvērums ir tas, ka šo unikālo krīžu kopumu, kas tik ļoti jūtams eiropiešu ikdienas dzīvē, **nevar pārvarēt, izmantojot parasto pieeju**. Būs pastāvīgi jāspēj nodrošināt ātru rīcību, gan lai paredzētu nākotnes problēmas, gan reaģētu uz visneatliekamākajām vajadzībām. Ņemot to vērā, mūsu darbs būs vērsts uz atbalstu eiropiešiem šajos grūtajos laikos. Tā būs Komisijas galvenā prioritāte nākamajā gadā — gan samazinot enerģijas cenas, gan nodrošinot mūsu rūpniecības konkurētspējai un pārtikas nodrošinājumam tik būtiskās piegādes, gan stiprinot mūsu sociālo tirgus ekonomiku, gan arī tikpat apņēmīgi reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, kas joprojām ir aktuāla visā Eiropas Savienībā.

Šie trīs apsvērumi nosaka šīs darba programmas pielikumos uzskaitīto darbu saistībā ar visām sešām pamatiecerēm. Tā balstās uz darbu un progresu, kas jau panākts, lai risinātu visneatliekamākās problēmas, vienlaikus saglabājot ilgtermiņa virzību. *RepowerEU* — plāns Eiropas atbrīvošanai no atkarības no Krievijas energoresursu importa — ir nodrošinājis, ka, pateicoties veiksmīgiem sadarbības centieniem ar mūsu starptautiskajiem partneriem, piegādes no Krievijas pastāvīgi samazinās, ko savukārt kompensē vairāk alternatīvu. Mūs

joprojām gaida smaga ziema, taču, pateicoties **Gāzes uzglabāšanas regulai**, ir nodrošināts gandrīz 91 % ES uzglabāšanas jaudas, un dalībvalstis īsteno gāzes taupīšanas plānus saskaņā ar **Eiropas Gāzes pieprasījuma samazināšanas plānu**. Turklāt Komisija ir noteikusi **ārkārtas intervences pasākumus enerģijas tirgū**, lai novērstu neseno kraso cenu kāpumu un samazinātu enerģijas rēķinus Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Mēs arī turpināsim paātrināt enerģētikas pārkārtošanu — gan kā līdzekli, lai risinātu klimata krīzi, gan arī lai samazinātu mūsu atkarības un palielinātu konkurētspēju. Šajā darbā liela nozīme būs arī kritiskās infrastruktūras noturības un reaģēšanas spēju palielināšanai, kas būs priekšsēdētājas fon der Leienas izsludinātā piecu posmu plāna pamatā.

Lai atbalstītu cilvēkus un uzņēmumus visā Eiropā, mums ir jāturpina darbs pie investīcijām un reformām, izmantojot *NextGenerationEU*. Tāpat mums jāturpina izmantot ES budžeta iespējas. Lai risinātu enerģētikas krīzi, mums ir jāaizsargā mūsu ekonomikas pamati, jo īpaši vienotais tirgus un augsts nodarbinātības līmenis. Papildus vienlīdzīgu konkurences apstākļu saglabāšanai vienotajā tirgū, izmantojot skaidrus norādījumus par valsts atbalstu, vadoties pēc vispārējiem proporcionalitātes un nepieciešamības principiem, vienots un kopējs Eiropas risinājums ir ārkārtīgi svarīgs, lai novērstu nopietno Savienības sadrumstalošanās risku. Ar *REPowerEU* Komisija ir spērusi svarīgus pirmos soļus solidaritātes virzienā, taču ir jādarā vairāk. Tāpēc mums ir jāpalielina *REPowerEU* ar papildu finansējumu, pamatojoties uz vajadzību novērtējumu un ņemot vērā investīciju apgūšanas spēju. Mēs meklēsim papildu finansējuma avotus *REPowerEU* un esam gatavi ierosināt turpmākus pasākumus, izmantojot arī pieredzi, kas gūta no ES finansiālās solidaritātes mehānismiem saskaņā ar *NextGenerationEU* un citiem veiksmīgiem instrumentiem.

Saskaroties ar Krievijas iebrukuma sekām šeit, ES, mūsu atbalsts Ukrainai paliks tikpat nelokāms, mērķtiecīgs un vienots, kāds tas ir bijis kopš 24. februāra. Nākamais gads Ukrainai un tās nākotnei būs izšķirīgs. Taču runa ir arī par Eiropas Savienības nākotni un visu, ko tā pārstāv: brīvību, demokrātiju, pamattiesības, tiesiskumu un visas vērtības, kas ir ES pamatā.

ES un tās dalībvalstis izrāda patiesu solidaritāti, un vairāk nekā 180 pasākumi, ko Eiropas Savienība jau ir pieņēmusi, reaģējot uz iebrukumu, ir sāpīgi triecieni Krievijai, bet vienlaikus tie sniedz arī lielu atbalstu Ukrainai un tās iedzīvotājiem. No kara sākuma līdz septembrim ES un tās dalībvalstis ir mobilizējušas vairāk nekā 19 miljardus EUR, lai stiprinātu Ukrainas ekonomisko, sociālo un finansiālo noturību, un vēl 3,1 miljardu EUR kā militāru atbalstu **Eiropas Miera mehānisma** ietvaros. Iedzīvotāji un dalībvalstis ir izrādījuši ārkārtīgu pretimnākšanu un solidaritāti, uzņemot miljoniem ukraiņu, kas bēg no vardarbības, un ES ir palīdzējusi bēgļiem nodrošināt piekļuvi darbvietām, mājokļiem, izglītībai un veselības aprūpei, aktivizējot **Pagaidu aizsardzības direktīvu**.

Pateicoties **ES civilās aizsardzības mehānismam**, Ukrainai ir sniegti vairāk nekā 70 000 tonnu palīdzības, tai skaitā pārtika, ūdens, pajumte, enerģija un veselības aprūpe. Mēs esam mobilizējuši medicīnisko un specializēto aprīkojumu sabiedrības veselības risku novēršanai, piemēram, saistībā ar ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem un nukleāriem draudiem, izmantojot Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādi (*HERA*) un *rescEU* ārkārtas krājumus. Ar **kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā (CARE)** un priekšlikuma

par **FAST-CARE** palīdzības paketi mēs esam atvieglājuši dalībvalstīm un reģioniem kohēzijas līdzekļu mobilizēšanu, lai palīdzētu cilvēkiem, kas bēg no kara.

Mēs turpināsim sniegt ievērojamu politisko, finansiālo un humāno palīdzību Ukrainai un esam gatavi atbalstīt valsts atjaunošanu nākotnē. Pirmais solis ir **100 miljonu EUR** piešķiršana **karā cietušo Ukrainas skolu atjaunošanai**. Tā kā Ukrainas un tās iedzīvotāju nākotne ir Savienībā, mēs strādāsim arī pie tā, lai **atvieglotu tās piekļuvi vienotajam tirgum**. Tajā pašā laikā mēs turpināsim koordinēt savu darbību, tai skaitā ar mūsu sabiedrotajiem, lai nodrošinātu **sankciju iedarbīgu izpildi**, lai saglabātu spēcīgu ekonomisko spiedienu uz Krieviju un mazinātu tās spēju turpināt karu pret Ukrainu.

Pašreizējā pārtikas krīze, ko izraisījušas strauji augošās cenas un lieli sausuma periodi un ko saasināja Krievijas iebrukums Ukrainā, apdraud pārtikas nodrošinājumu visā pasaulē un ir vēl viens būtisks izaicinājums. Lai risinātu šo problēmu un atvieglotu Ukrainas piekļuvi vienotajam tirgum un globālajām piegādes ķēdēm, izmantojot alternatīvus ceļus, Komisija turpina cieši sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, dalībvalstīm, Ukrainas iestādēm un uzņēmējiem, lai nodrošinātu piekļuvi mēslošanas līdzekļiem, pārtikas ražošanai un atvērtai tirdzniecībai un lai novērstu pārtikas piegāžu traucējumus. Mūsu **“solidaritātes joslas”** palīdz nodrošināt, ka Ukraina var eksportēt graudus un citus produktus un importēt tai nepieciešamās preces: sākot ar humāno palīdzību un beidzot ar mēslošanas līdzekļiem. Turklāt esam mobilizējuši 600 miljonus EUR no **Eiropas Attīstības fonda**, lai palielinātu atbalstu pārtikas nodrošinājumam Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīs.

Joprojām ir daudz darāmā gan Savienībā, gan ārvalstīs, sākot ar iniciatīvām, par ko vienošanās jau ir panākta, un pieņemot iniciatīvas, par ko vēl ir jāvienojas. Mēs esam iesnieguši iniciatīvas siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai, investīcijām zaļajās tehnoloģijās un dabiskās vides aizsardzībai. Mēs esam sagatavojuši priekšlikumus par noteikumiem, kas dos iespēju cilvēkiem un uzņēmumiem izmantot jaunās paaudzes digitālās tehnoloģijas. Mēs esam ierosinājuši pasākumus, lai stiprinātu mūsu konkurētspēju un vienotā tirgus noturību, vienlaikus veicinot sociālo taisnīgumu darba tirgū. Šī Komisija ir veikusi pasākumus, lai vēl vairāk stiprinātu ES spēju aizstāvēt demokrātiju un tiesiskumu. Mēs esam rīkojušies, lai nodrošinātu mediju brīvību un plurālismu un stiprinātu plurālistisku, līdztiesīgu un iekļaujošu sabiedrību.

Ir svarīgi, lai mēs pievērstu lielāku uzmanību arī **iestāžu sarunu atbalstam**, lai mūsu politiskās apņemšanās kļūtu par tiesību aktiem. Pateicoties iestāžu vienotībai, daudz kas jau ir paveikts — gan saistībā ar Covid-19 sertifikātu, gan ar noteikumiem digitālajā jomā, gan ar minimālo algu. Mums ir jāpaātrina šī pieeja, jo īpaši attiecībā uz dokumentiem, kas ir būtiski divējādās pārkārtošanās procesam, piemēram, paketi **“Gatavi mērķrādītājam 55 %”**, priekšlikumiem par globālās atmežošanas novēršanu vai bateriju jautājuma risināšanu, kā arī Mākslīgā intelekta aktu. Komisijas darbā visās politikas jomās arī turpmāk tiks ņemti vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas **ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM)**. Ilgtspējīgas attīstības mērķi ir integrēti Eiropas pusgadā un iekļauti mūsu labāka regulējuma instrumentos. 2023. gadā Komisija ANO Augsta līmeņa politiskā foruma ietvaros ierosinās ES pirmo brīvprātīgo pārskatu par IAM īstenošanu.

Pēdējos gados eiropieši paši ir pieredzējuši, kādu pozitīvu ietekmi var radīt mūsu ES budžets. Tomēr resursi un elastība ir ierobežoti. **Daudzgaļu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam vidusposma novērtēšana**, ko veiksīm 2023. gadā, būs iespēja atkārtoti novērtēt, vai pašreizējais ES budžets joprojām nodrošina pietiekamus līdzekļus, lai kopīgi reaģētu uz kopīgām problēmām.

Šajā nolūkā Komisija iesniegs arī **priekšlikumu par otru jaunu pašu resursu grozu**, cita starpā pamatojoties uz priekšlikumu par vienotu nodokļu noteikumu kopumu uzņēmējdarbībai Eiropā (*BEFIT*). Kopā ar pirmo priekšlikumu kopumu šie pasākumi nodrošinās daudzveidīgākus un noturīgākus ieņēmumu veidus un ļaus izvairīties no nevēlamiem samazinājumiem Savienības programmās vai pārmērīga dalībvalstu iemaksu palielinājuma, lai atmaksātu *NextGenerationEU* atveseļošanas plāna dotāciju daļu.

2. Iedzīvotāju izvirzīšana Eiropas demokrātijas centrā

Šī gada darba programma ir arī pirmā kopš **konferences par Eiropas nākotni** noslēgšanās. Ņemot vērā plašo priekšlikumu klāstu un to, cik svarīgi ir īstenot pasākumus, ko iedzīvotāji uzskata par svarīgiem, daudzas no šajā darba programmā izklāstītajām pamatiniciatīvām ir kā turpinājums konferencē izteiktajiem vērienīgajiem priekšlikumiem.

Konference par Eiropas nākotni¹ bija unikāls Eiropas mēroga līdzdalības un balsstiesiskās demokrātijas pasākums un veids, kā uzlabot mūsu politikas veidošanas procesu. Konferencē izdevās izstrādāt **vērienīgu un iedvesmojošu redzējumu par mūsu Savienību**.

Tas ir redzējums par Eiropu, kas atvieglo iedzīvotāju ikdienas dzīvi gan lauku, gan pilsētu teritorijās, kas risina mūsu paaudžu izaicinājumus, kas ir autonomāka un kas nodrošina to, kas eiropiešiem ir vissvarīgākais — sākot ar pārtiku, ko viņi lieto uzturā, un beidzot ar gaisu, ko viņi elpo. Tagad Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ir jāveic turpmāki pasākumi. Šī darba programma ir vēl viens solis Komisijas centienos “pārvērst redzējumu konkrētā darbībā”².

Konferences par Eiropas nākotni panākumi ilgtermiņā būs atkarīgi no tā, vai izdosies panākt izmaiņas attiecībā uz iedzīvotāju labāku iesaisti prioritāšu un mērķu noteikšanā, kā arī politikas izstrādē un veidošanā Eiropas līmenī.

Pamatojoties uz konferences par Eiropas nākotni panākumiem, pilsoņu paneldiskusiju grupas tagad piedalās Komisijas politikas veidošanā noteiktās svarīgās jomās. **Jaunās paaudzes pilsoņu paneldiskusijās** tiks apspriestas nākamā gada iniciatīvas par pārtikas izšķērdēšanu, mācību mobilitāti un virtuālajām pasaulēm.

---

¹ Konference par Eiropas nākotni — [zinojums par konferences galīgajiem rezultātiem](#).

² 2022. gada jūnija paziņojums “Pārvērst redzējumu konkrētā darbībā”, COM(2022) 404 final.

3. Sešu pamatieceru īstenošana

3.1. Eiropas zaļais kurss

Klimata pārmaiņu ietekme kļūst arvien izteiktāka — par to liecina šā gada ekstrēmie karstuma viļņi, mežu ugunsgrēki un nepieredzēti sausuma periodi. Lai risinātu klimata krīzi un stiprinātu mūsu ekonomiku un drošību, ir būtiski paātrināt zaļo pārkārtošanos. Turklāt, ņemot vērā arvien lielākos globālos apdraudējumus un jauno ģeopolitisko realitāti, zaļās pārkārtošanās paātrināšana veicinās mūsu ilgtermiņa pārtikas nodrošinājumu, veidojot ilgtspējīgu un noturīgu pārtikas sistēmu. Piedevām klimata krīze ir vēl vairāk uzsvērusi nepieciešamību turpināt uzlabot ES civilās aizsardzības un krīzes pārvarēšanas mehānismus.

Komisija jau ir iesniegusi lielāko daļu priekšlikumu, kas ir būtiski Eiropas zaļā kursa īstenošanai, un mēs turpināsim sniegt visaptverošu atbalstu likumdevējiem, lai nodrošinātu, ka vienošanos var panākt līdz šā Parlamenta sasaukuma beigām. Šogad ir svarīgi ātri vienoties par paketi “Gatavi mērķrādītājam 55 %”.

Lai papildinātu šos pasākumus, iepriekš 2022. gadā mēs pieņemām novatorisku priekšlikumu līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pesticīdu izmantošanas apjomu un līdz 2050. gadam Eiropā atjaunot izpostītās ekosistēmas. Turpmākajos mēnešos mēs pieņemsim vērienīgus papildu klimata un vides pasākumu kopumus, tai skaitā attiecībā uz transporta emisijām un oglekļa piesaistījumu sertifikāciju, priekšlikumus apkārtējā gaisa un ūdens kvalitātes uzlabošanai, kā arī galvenās iniciatīvas aprites ekonomikas jomā, jo īpaši pievēršoties iepakojuma un plastmasas ilgtspējai, pieaugošajai mikroplastmasas piesārņojuma problēmai, tiesībām uz remontējamību un nolietotiem transportlīdzekļiem. Mēs arī centīsimies panākt vērienīgu globālu vienošanos par dabu ANO Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferencē Monreālā (*COP 15*), kas notiks vēlāk šogad, un apliecināsim savu globālo vadošo lomu cīņā pret klimata pārmaiņām konferencē par klimata pārmaiņām Šarm eš Šeihā (*COP 27*).

Tajā pašā laikā mūsu Savienībai ir jākļūst labāk sagatavotai veiksmīgāk izturēt cenu svārstīgumu nākotnē, nodrošināt pieejamus rēķinus par elektroenerģiju un sagatavoties dziļajai industriālajai pārveidei, kas nepieciešama, lai līdz 2050. gadam panāktu dekarbonizētu un lielā mērā elektrificētu kontinentu. Tāpēc 2023. gada sākumā mēs ierosināsim visaptverošu **ES elektroenerģijas tirgus reformu**, kas ietvers arī mērķi atsaistīt gāzes cenu ietekmi uz elektroenerģijas cenām.

Lai palīdzētu paplašināt mūsu zaļā ūdeņraža ekonomikas mērogu, mēs izveidosim jaunu **Eiropas Ūdeņraža banku**, lai investētu 3 miljardus EUR ūdeņraža tirgus stimulēšanai ES, cita starpā saskaņojot piedāvājumu ar pieprasījumu.

2023. gadā mēs veiksime pasākumus, lai **samazinātu atkritumu apjomu un to ietekmi uz vidi**, īpašu uzmanību pievēršot **pārtikas un tekstilizstrādājumu atkritumiem** — tematam, kas tika noteikts konferencē par Eiropas nākotni. Aptuveni 20 % no visas ES saražotās pārtikas tiek izšķērdēta — tas tērē dabas resursus, apdraud ekosistēmas un veicina siltumnīcefekta gāzu emisiju. Lai to risinātu, mēs veiksime pasākumus, kas cita starpā ietvers

mērķrādītāju noteikšanu pārtikas atkritumu apjoma samazināšanai. Tā kā ES gadā uz vienu cilvēku tiek izmesti aptuveni 11 kg tekstilizstrādājumu, mēs arī rīkosimies, lai uzlabotu tekstilizstrādājumu reciklēšanu un nodrošinātu, ka ražotāji uzņemas lielāku atbildību par atkritumu apstrādi.

Mēs izveidosim **visaptverošu satvaru ilgtspējīgām pārtikas sistēmām** ES, lai ilgtspēja kļūtu par visu ar pārtiku saistīto politikas jomu galveno elementu. Mēs **pārskatīsim ES tiesību aktus par dzīvnieku labturību**, lai paplašinātu to darbības jomu un nodrošinātu augstāku dzīvnieku labturības līmeni. Tā ir mūsu atbilde uz konferences par Eiropas nākotni un Eiropas pilsoņu iniciatīvas “Ārā no sprostiem” ieteikumiem.

Mēs ierosināsim tiesību aktus par **jauniem genomikas paņēmieniem**, piemēram, apzinātu mutāģenēzi vai cisģenēzi. Ar šiem aktiem tiks saglabāts augsts cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmenis un tiks veicināta noturīgāka un ilgtspējīgāka pārtikas sistēma, izmantojot inovatīvus augu produktus. Šī iniciatīva ir atbilde uz Konferences par Eiropas nākotni priekšlikumu.

Mēs strādāsim arī pie turpmākas **kravu pārvadājumu zaļināšanas**, lai samazinātu transporta radītās emisijas un piesārņojumu laikā, kad pārejam uz viedāku un ilgtspējīgāku mobilitāti.

Pēc apspriešanās ar galvenajām ieinteresētajām personām mēs ierosināsim **mērķtiecīgi pārskatīt ķīmikāliju reģistrēšanas, vērtēšanas un licencēšanas (REACH) tiesību aktus**, lai nodrošinātu Eiropas konkurences priekšrocības un inovāciju, veicinot ilgtspējīgas ķīmiskās vielas, vienkāršotu un racionalizētu regulatīvo procesu, samazinātu slogu un aizsargātu cilvēku veselību un vidi.

3.2. Digitālajam laikmetam gatava Eiropa

Konferences par Eiropas nākotni nobeiguma ziņojumā tika uzsvērts, ka digitālie risinājumi ir jāpadara pieejami un jānodrošina, lai Eiropa kļūtu par ētiskas, pārredzamas un drošas digitālās pārkārtošanās līderi.

Turklāt Komisijas 2022. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojumā ir uzsvērtā nepieciešamība līdztekus paātrināt gan zaļo, gan digitālo pārkārtošanos. Digitālie risinājumi padarīs mūsu ekonomiku efektīvāku un mazāk resursietilpīgu un vienlaikus palīdzēs samazināt pašas digitalizācijas ietekmi uz vidi, resursiem un klimatu. Šajā nolūkā mēs ierosināsim **ES tiesību aktu par kritiski svarīgām izejvielām**, lai nodrošinātu pietiekamas un diversificētas piegādes Eiropas digitālajai ekonomikai, kā arī zaļās pārkārtošanās procesam, un par prioritāti izvirzītu atkalizmantošanu un reciklēšanu.

Papildus mūsu un dalībvalstu turpmākajiem kopīgajiem centieniem sasniegt digitālās desmitgades mērķrādītājus, mēs ierosināsim instrumentus **atvērtu, cilvēkcentrētu virtuālo pasauli**, piemēram, metaversu, **izveidei**. Tie sniedz neskaitāmas iespējas ražošanas un pakalpojumu nozarēm, mākslas jaunradei un iedzīvotājiem, kā arī iespējas risināt plašākas sociālās problēmas, piemēram, veselības un viedo pilsētu jomā.

Turpinot Eiropas Parlamenta rezolūciju, kas pieņemta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu, Komisija ierosinās **ieteikumu par tiešraides satura pirātismu**, piedāvājot instrumentu kopumu cīņai pret tiešraides pasākumu (jo īpaši sporta pasākumu) nelikumīgu straumēšanu.

Attiecībā uz mobilitāti digitalizācija var būt kā katalizators, kas veicina netraucētu multimodalitāti un uzlabotu ilgtspēju. Mēs sagatavosim priekšlikumu par **kopīgu Eiropas mobilitātes datu telpu**, lai veicinātu mobilitātes nozares digitalizāciju un sekmētu inovatīvus risinājumus. Lai sagatavotos jaunajiem mobilitātes risinājumiem, mēs ierosināsim arī **ES tiesisko regulējumu attiecībā uz hipercilpas (*hyperloop*) transportu**, lai būtu gatavi pielāgoties šim ātrgaitas un mazoglekļa transporta risinājumam.

Mūsu iniciatīva par **turpmāku digitālo rīku un procesu izmantošanas paplašināšanu un uzlabošanu sabiedrību tiesību jomā** veicinās pārredzamību attiecībā uz sabiedrībām vienotajā tirgū, vienkāršos administratīvās un tiesu procedūras un atvieglos sabiedrību pārrobežu paplašināšanos.

Nenoteiktais ģeopolitiskais klimats, kā arī nesenie piegādes ķēžu traucējumi Covid-19 krīzes laikā apliecināja mūsu unikālā vienotā tirgus milzīgo nozīmi Eiropas ekonomikas bāzes stiprināšanā. Dinamisks un labi funkcionējošs iekšējais tirgus ir mūsu Savienības labklājības un stabilitātes pamats. **Vienotā tirgus** 30. gadadienā mēs izdosim **paziņojumu par vienoto tirgu**, kurā būs gan izklāstītas tā ievērojamās priekšrocības, gan arī norādītas īstenošanas nepilnības un nākotnes prioritātes, lai vienotajam tirgum arī turpmāk būtu liela nozīme mūsu Savienības atvērtas stratēģiskās autonomijas uzturēšanā.

Lai palīdzētu nodrošināt stabilu normatīvo vidi mūsu uzņēmumiem, mēs ierosināsim **patentu licencēšanas paketi**. Mēs strādāsim pie efektīvas **standartam būtisku patentu** licencēšanas sistēmas, lai vislabāk atspoguļotu to īpašnieku un īstenotāju intereses, un izstrādāsim skaidrus noteikumus attiecībā uz **patentu piespiedu licencēšanu**.

Mūsu vienotais tirgus ir svarīgs instruments, ar ko nodrošināt, ka cilvēku veselība un drošība visā Eiropas Savienībā ir pirmajā vietā. Tāpēc mēs turpināsim darbu, kas uzsākts ar Eiropas Parlamenta normatīvo rezolūciju, sagatavojot priekšlikumu par **azbesta skrīningu, reģistrāciju un uzraudzību**. Tas palīdzēs nodrošināt, ka visas dalībvalstis pastiprina savus centienus uzraudzīt, skrīninga veidā pārbaudīt un izskaust šo bīstamo vielu.

Mums ir vajadzīga labvēlīga darījumdarbības vide un darbaspēks ar atbilstošām prasmēm. No tā ir atkarīga mūsu konkurētspēja nākotnē. Mums ir jānovērš šķēršļi, kas joprojām ierobežo mūsu mazos uzņēmumus, jo tie ir Eiropas gadsimtiem ilgās rūpnieciskās izcilības balsts. Tāpēc mēs ierosināsim MVU atvieglojumu paketi. Komisija pārskatīs Maksājumu kavējumu direktīvu, lai **samazinātu slogu MVU**.

Lai veicinātu darbaspēku ar pieprasītām prasmēm un sekmētu Eiropas uzņēmumu, jo īpaši MVU, konkurētspēju, kā arī sociāli taisnīgā veidā pilnībā izmantotu digitālās un zaļās pārkārtošanās potenciālu, 2023. gads būs **Eiropas Prasmju gads**, lai nodrošinātu

nepieciešamo darbaspēka pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi un piesaistītu mūsu kontinentam vajadzīgās prasmes.

3.3. Ekonomika cilvēku labā

Mēs lejam par šo darba programmu laikā, kad valda liela ekonomiskā nenoteiktība. Tāpēc esam gatavi pēc ziemas veikt tās atkārtotu izvērtēšanu, jo īpaši attiecībā uz tiem pasākumiem, kas var ietekmēt konkurētspēju.

Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir pārbaudījums Eiropas ekonomiskajai un sociālajai noturībai brīdī, kad Eiropa piedzīvo dziļas pārmaiņas. Mums ir jāizstrādā spēcīgs stratēģisku tirdzniecības un investīciju kontroles pasākumu kopums, lai stiprinātu mūsu ekonomikas drošību, vienlaikus strādājot arī pie vērtības ķēžu diversificēšanas.

Komisija ir gatava pārskatīt **ES ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanas mehānisma regulu**, ņemot vērā divu gadu pieredzi, lai saskaņā ar labāka regulējuma principiem noteiktu nepieciešamos grozījumus, kas uzlabotu tās darbību un lietderību. Mēs arī izmantosim pieredzi, kas gūta saistībā ar pašreizējo ES eksporta kontroles režīmu un sankciju īstenošanu saistībā ar Krievijas agresiju pret Ukrainu, lai stiprinātu mūsu stratēģisko eksporta kontroli, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm un mūsu starptautiskajiem partneriem. Turklāt mēs pārbaudīsim, vai ir nepieciešami papildu instrumenti attiecībā uz **ārējo stratēģisko investīciju kontroli**.

Mums ir arī jānostiprina mūsu Eiropas sociālās tirgus ekonomikas modelis. Mēs turpināsim īstenot sociālo programmu, kā noteikts Portu sociālajā samītā 2021. gada maijā, lai nodrošinātu sociāli taisnīgu divējādo pārkārtošanos. Mēs esam ierosinājuši svarīgas iniciatīvas, lai **īstenotu Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānu**. Mēs nāksim klajā ar iniciatīvu sociālā nodrošinājuma sistēmu un sociālās drošības tīklu digitalizācijai, lai atbalstītu darbaspēka mobilitāti, saistībā ar pašlaik notiekošo darbu pie **ESSPASS** (Eiropas sociālā nodrošinājuma karte).

Saistībā ar Eiropas Prasmju gadu mēs arī atjaunināsim mūsu **stažēšanās kvalitātes sistēmu**, lai risinātu tādus jautājumus kā, piemēram, taisnīgs atalgojums un piekļuve sociālajai aizsardzībai.

Ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūciju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantu, mēs iesniegsim likumdošanas iniciatīvu par **Eiropas pārrobežu asociāciju statūtiem**, lai tās varētu pilnvērtīgi izmantot vienotā tirgus piedāvātās brīvības. Šīm asociācijām ir būtiska nozīme preču un pakalpojumu nodrošināšanā daudzās ES ekonomikas jomās, kā arī pilsoņu aktīvas iesaistīšanās pilsoniskajā sabiedrībā un demokrātijā veicināšanā.

Mēs ierosināsim Padomes ieteikumu par **sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi**, lai palīdzētu dalībvalstīm labāk pielāgot savu politiku un tiesību aktus sociālās ekonomikas struktūru īpašajām vajadzībām.

Lai atmaksātu *NextGenerationEU* atveseļošanas plāna dotāciju daļu un nodrošinātu finansējumu Sociālajam klimata fondam, Komisija ir iesniegusi pirmo priekšlikumu kopumu

par jauniem pašu resursiem, kas pašlaik tiek apspriesti ar likumdevējiem. Tomēr, kā tika uzsvērts konferencē par Eiropas nākotni, Eiropas Savienībai ir jāturpina stiprināt savu budžetu. Šajā nolūkā Komisija iesniegs **priekšlikumu par otru jaunu pašu resursu grozu**, cita starpā pamatojoties uz priekšlikumu par vienotu nodokļu noteikumu kopumu uzņēmējdarbībai Eiropā (*BEFIT*).

Kopā šie pasākumi nodrošinās diversificētākus un noturīgākus ieņēmumu veidus un novērsīs nepamatotu Savienības programmu finansējuma samazināšanu vai pārmērīgu dalībvalstu iemaksu palielināšanu. Mēs veiksīm arī **daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam vidusposma novērtēšanu**. Turklāt mēs pieliksim pūliņus, lai izveidotu jaunu Eiropas suverenitātes fondu, lai nodrošinātu, ka rūpniecības nākotne tiek veidota Eiropā.

Mēs arī iepazīstināsim ar Komisijas ievirzēm pēc **mūsu ekonomikas pārvaldības sistēmas pārskatīšanas**, lai nodrošinātu, ka tā joprojām ir piemērota šīs desmitgades izaicinājumiem, ņemot vērā vērtīgo ieguldījumu, kas gūts konferencē par Eiropas nākotni.

Piedevām mēs ierosināsim, kā **padarīt ciešāku un uzlabot administratīvo sadarbību**. Tas ļaus panākt labāku sinerģiju starp ES instrumentiem, kas paredzēti spēju stiprināšanai, jo īpaši vietējā un reģionālā līmenī. Turklāt tādējādi varēs labāk pārvaldīt investīcijas un pārkārtošanās procesus, vienlaikus nodrošinot pilnīgu un rezultatīvu ES politikas īstenošanu.

Efektīvi un integrēti finanšu tirgi un kapitāla brīva aprīte ir ļoti svarīgi ekonomikas izaugsmei un atveseļošanai, kā arī zaļās un digitālās pārkārtošanās gaitai. Tie arī palīdz ES saglabāt vadošo lomu pasaules ekonomikā un ģeopolitikā. Komisija ir ierosinājusi virkni regulatīvo reformu investīciju, informācijas atklāšanas, banku un apdrošināšanas jomā. Tagad mēs centīsimies panākt turpmāku progresu kapitāla tirgu savienības veidošanā. Komisija ierosinās arī pasākumu kopumu, ar ko **atvieglot privātos ieguldījumus**, savukārt **piekļuve datiem finanšu pakalpojumu jomā** tiks papildus uzlabota, izstrādājot iniciatīvu par **atvērta finanšu darbības regulējumu**. Turklāt mēs pārskatīsim **Maksājumu pakalpojumu direktīvu**, lai atbalstītu inovāciju, vienlaikus gādājot par vienkāršāku un drošāku tiešsaistes maksājumu pakalpojumu izmantošanu un labāku lietotāju aizsardzību pret krāpšanu un ļaunprātīgu izmantošanu.

Lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienības kopējā valūta ir piemērota digitālajam laikmetam, mēs iesniegsim priekšlikumu, lai noteiktu **digitālā euro** principus, pirms to (iespējams) emitē Eiropas Centrālā banka.

3.4. Spēcīgāka Eiropa pasaulē

Kaut arī multilaterālisms un uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība joprojām būs mūsu darbības pamatprincipi, mums ir jāgatavojas sistēmiskas sāncensības laikmetam daudzpolārā pasaulē.

ES kā vadošā attīstības un humānās palīdzības sniedzēja turpinās reaģēt uz Krievijas kara pret Ukrainu globālajām sekām, jo īpaši saistībā ar globālo pārtikas un enerģētikas krīzi.

Sankcijas pret Krieviju būs spēkā tik ilgi, kamēr turpināsies agresija pret Ukrainu un nelikumīga Ukrainas teritorijas okupācija/aneksija. Mēs turklāt **atjaunināsim savu sankciju instrumentu kopumu**, lai to attiecinātu arī pret korupciju.

Kara nežēlīgā realitāte apliecina vajadzību pastiprināt ES centienus drošības un aizsardzības jomā. Turpinot ES stratēģiskā kompasa darbu, 2023. gadā mēs iepazīstināsim ar ES **kosmosa stratēģiju drošībai un aizsardzībai**, kā arī ar atjaunināto ES **jūras drošības stratēģiju**. Mēs arī uzsāksim dialogu ar Eiropas aizsardzības rūpniecības nozari par to, kā palielināt ražošanu, lai aizpildītu pašreizējo Eiropas bruņojuma krājumu iztrūkumu.

Mēs turpināsim sadarbību ar **Rietumbalkānu** kandidātvalstīm, kā arī **Ukrainu, Moldovu un Gruziju**, ņemot vērā to turpmāko pievienošanos Eiropas Savienībai. Mēs saglabāsim mūsu atbalstu Austrumu partnerībai un dienvidu kaimiņattiecībām. Turklāt mēs dosim aktīvu ieguldījumu un iesaistīsimies topošās **Eiropas politiskās kopienas** darbā, lai veidotu sadarbību ar Eiropas valstīm, kas nav iesaistītas pievienošanās procesā.

Lai stiprinātu ES noturību un dažādotu mūsu piegāžu ķēdes, mēs centīsimies panākt tirdzniecības nolīgumu pilnīgu ratifikāciju, tai skaitā, piemēram, ar Čīli, Meksiku un Jaunzēlandi, un turpināsim sarunas ar citiem svarīgiem partneriem, piemēram, Austrāliju, Indiju un Indonēziju. Mēs ierosināsim arī **jaunu darba kārtību Latīņamerikai un Karību jūras reģionam**.

ES joprojām ir apņēmības pilna risināt krīzes citās pasaules daļās un veicināt jēgpilnus daudzpusējus risinājumus globālām problēmām, jo īpaši pārskatot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un stiprinot mūsu attiecības ar starptautiskajām finanšu iestādēm.

Konfliktu un dabas katastrofu skaita pieauguma dēļ palielinās humānās palīdzības vajadzības, un vienlaikus lielāks kļūst finansējuma deficīts. Joprojām ļoti svarīgi ir uzlabot palīdzības sniegšanas efektivitāti un lietderību, tai skaitā **palielinot pašas ES spējas reaģēt krīzes situācijās**. Cita starpā mēs **divkāršosim savas ugunsdzēsības spējas** pirms 2023. gada meža ugunsgrēku sezonas un papildināsim savu gaisa floti ar 10 vieglajiem lidaparātiem-amfībijām un 3 helikopteriem.

3.5. Mūsu eiropeiskā dzīvesziņa

Eiropas Jaunatnes gads (2022. gads) ir sniedzis virkni iespēju Eiropas jauniešiem stiprināt savas prasmes un iemaņas un veicināt jauniešu pilsonisko līdzdalību. Arī nākamajā — Eiropas Prasmju gadā — turpināsim pievērst lielu uzmanību jauniešiem.

Tā kā tikai 15 % jauniešu ir studējuši, piedalījušies apmācībā vai stažējušies citā ES valstī, Komisija ierosinās atjaunināt pašreizējo **ES mācību mobilitātes satvaru**, lai dotu iespēju izglītojamajiem vieglāk pāriet no vienas izglītības sistēmas uz citu — tas ir svarīgs solis ceļā uz Eiropas izglītības telpu 2025. gadam.

Veselības aizsardzības jomā Komisija turpinās īstenot vērienīgo Vēža uzveikšanas plānu, kas ir viens no spēcīgas Eiropas veselības savienības pīlāriem. Mēs ierosināsim ieteikumu par

vakcīnnovēršamiem vēža veidiem un ieteikuma par **vidi bez tabakas dūmiem** atjaunināšanu.

Vēl viens svarīgs Eiropas veselības savienības pīlārs, ko ieteica konferencē par Eiropas nākotni, ir **Eiropas veselības datu telpas** izveide. Šīs iniciatīvas ātra pieņemšana un īstenošana stiprinās veselības aprūpes kvalitāti un nepārtrauktību un nodrošinās iedzīvotāju tiesības attiecībā uz viņu veselības datiem. Komisija reaģēs uz vēl vienu konferences par Eiropas nākotni priekšlikumu ar **visaptverošu pieeju garīgajai veselībai** — būtiskam sabiedrības jautājumam, kas sevišķi aktualizējās pandēmijas laikā. Turklāt Komisija turpinās popularizēt sportu un veselīga dzīvesveida garīgās un fiziskās priekšrocības visā sabiedrībā un dažādām paaudzēm, pamatojoties uz iniciatīvu *HealthyLifestyle4All* un tās jaunatnes ideju laboratorijām.

Notikumi, kas risinās mūsu acu priekšā, arvien uzsver, kāpēc ir tik svarīgi izveidot skaidru un stabilu migrācijas un patvēruma sistēmas satvaru. Pagājušajā gadā ir panākts būtisks progress arī attiecībā uz Eiropas pieeju migrācijai, kas izklāstīta **Migrācijas un patvēruma paktā**. Komisija turpinās pilnībā atbalstīt Eiropas Parlamentu un Padomi, lai īstenotu kopīgo ceļvedi par šo paktu un līdz šā pilnvaru termiņa beigām pieņemtu visus iesniegtos priekšlikumus. Piedevām mēs centīsimies panākt progresu attiecībā uz **Prasmju un talantu paketi**, lai veicinātu lietderīgu un savstarpēji izdevīgu likumīgo migrāciju, ko pastiprinās jauna iniciatīva, lai atvieglotu **trešo valstu valstspiederīgo kvalifikāciju atzīšanu**, kas mūsu kontinentam piesaista vajadzīgās prasmes — tas būs svarīgs Eiropas Prasmju gada (2023. gada) temats. Ar mērķorientētu iniciatīvu — **Kiberdrošības prasmju akadēmiju** — tiks veicināta viena no stratēģiski vissvarīgākajām prasmēm.

Kā daļu no mūsu centieniem izveidot patiesu drošības savienību un īstenot ES stratēģiju cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu Komisija ierosinās **pārskatīt direktīvu par seksuālās vardarbības pret bērniem apkarošanu**. Ar šiem pasākumiem tiks risināti jauni izaicinājumi, ko radījušas tehnoloģiskās pārmaiņas, un nepieciešamība pastiprināt seksuālās vardarbības pret bērnu noziegumu novēršanu, izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, kā arī atbalstīt un aizsargāt cietušos bērnus gan tiešsaistes, gan fiziskajā vidē saskaņā ar ES visaptverošo stratēģiju par bērna tiesībām. Šī iniciatīva papildinās neseno priekšlikumu **regulai, ar ko paredz noteikumus seksuālās vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai**. Kad tiks pieņemti Komisijas priekšlikumi, drošības savienība tiks stiprināta arī ar uzlabotu **policijas pārrobežu sadarbību**, lai novērstu jaunus un sarežģītus drošības apdraudējumus.

Komisija turpinās veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu spēcīgu un noturīgu Šengenas zonu bez iekšējās robežkontroles. Tādi jautājumi kā efektīva robežkontrole, netraucēta starptautiska ceļošana un drošības apsvērumi tiks risināti kompleksi, izmantojot tehnoloģiskos sasniegumus, turpinot īstenot jaunās sadarbībspējīgās sistēmas un pieņemot jaunu priekšlikumu par **ceļošanas dokumentu digitalizāciju**. Komisija arī turpinās atbalstīt likumdevējus, lai ātri pieņemtu pārskatīto **Šengenas Robežu kodeksu**.

3.6. Jauns impulss Eiropas demokrātijai

Mūsu demokrācija, kas ir mūsu Savienības pamats, ir pakļauta lielākam spiedienam nekā jebkad agrāk. Mūsu Savienības stabilitāte, drošība un labklājība ir tieši atkarīga no mūsu **demokrātisko vērtību un demokrātijas institūciju** uzturēšanas. Tāpēc mums tikpat neatslābstoši jāturpina aizstāvēt mūsu pamattiesības un kopīgās vērtības, piemēram, līdztiesību un tiesiskumu, un aizsargāt mūsu brīvās un demokrātiskās sabiedrības pamatus, piemēram, mediju plurālismu un brīvību.

Sistemātiska **tiesiskuma** ievērošana visās dalībvalstīs bija viens no konferencē par Eiropas nākotni formulētajiem mērķiem, un 2022. gada jūlijā publicētajā ikgadējā ziņojuma par tiesiskumu trešajā izdevumā pirmo reizi tika iekļauti visām dalībvalstīm adresēti ieteikumi. Eiropas Demokrātijas rīcības plānā par vienu no būtiskākajām politiskajām prioritātēm ir noteikta galveno demokrātijas pīlāru aizsardzība. Pamatojoties uz to, Komisija ierosināja Eiropas Mediju brīvības aktu, lai leģislatīvi noteiktu pasākumus mediju brīvības un plurālisma aizsardzībai.

2023. gadā Komisija ierosinās **Demokrātijas aizsardzības paketi**, lai padziļinātu Eiropas Demokrātijas rīcības plānā paredzētos pasākumus: veicināt brīvas un godīgas vēlēšanas, pastiprināt cīņu pret dezinformāciju un atbalstīt mediju brīvību un plurālismu, arī attīstot pilsoniskās sabiedrības telpu un pilsoņu līdzdalību, lai stiprinātu demokrātijas iekšējo noturību. Tajā jo īpaši tiks iekļauti priekšlikumi, ar kuriem aizstāvēt mūsu demokrātiju un stiprināt uzticību, aizsargājot mūsu demokrātisko sistēmu pret ārēju interešu ietekmi. Mēs arī ierosināsim pasākumus, lai atjauninātu mūsu tiesisko regulējumu **korupcijas apkarošanai**.

Komisija ir ierosinājusi priekšlikumus, lai stiprinātu Eiropas Parlamenta vēlēšanas, atbalstot to integritāti un veicinot lielāku līdzdalību ar noteikumiem par **politiskās reklāmas pārredzamību un mērķorientēšanu**, par **Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu** un par **mobilo eiropiešu vēlēšanu tiesībām**. Mēs esam gatavi atbalstīt likumdevējus arī darbā pie Eiropas Parlamenta priekšlikuma par jaunu **vēlēšanu tiesību aktu**. Būtu svarīgi, lai visi šie jaunie vēlēšanu noteikumi tiktu ieviesti līdz nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gadā.

Komisija turpinās veidot līdztiesības savienību, izmantojot pamatiniciatīvu par personu ar invaliditāti tiesībām, ierosinot **ES invaliditātes karti**, kas nodrošina invaliditātes statusa savstarpēju atzīšanu visās dalībvalstīs. Līdztiesības savienību vēl vairāk nostiprinātu tas, ka likumdevēji panāktu vienošanos par ierosinātajām iniciatīvām attiecībā uz **vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu** un **darba samaksas pārredzamību**. Saistībā ar rasisma apkarošanas rīcības plāna 2020.–2025. gadam īstenošanu Komisija turpinās darbu, lai nodrošinātu **efektīvu aizsardzību pret diskrimināciju** rasu vai etniskās piederības dēļ, arī tiesībaizsardzības jomā.

Lai nodrošinātu patērētāju tiesību aizsardzību un izpildi gan tiešsaistes, gan bezsaistes tirgos, Komisija ierosinās grozījumus noteikumos, ar ko reglamentē **sadarbību starp patērētāju tiesību aizsardzības iestādēm**, lai palīdzētu novērst negodīgu darījumdarbības praksi un atbalstītu rezultatīvāku patērētāju tiesību pārkāpumu izmeklēšanu.

Komisija apsvērs instrumentus **savu pārredzamības sistēmu stiprināšanai**, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi dokumentiem.

Lai uzlabotu **valstu datu aizsardzības iestāžu sadarbību** Vispārīgās datu aizsardzības regulas izpildē, Komisija ierosinās saskaņot dažus šo iestāžu darba procesuālos aspektus.

4. Labāks regulējums, ES tiesību aktu īstenošana un izpilde

4.1 Labāks regulējums

Problēmas, ar kurām šodien saskaras Eiropa, ir izgaismojušas vajadzību panākt, ka politikas veidošana ir balstīta uz informāciju un ka tās pamatā ir pierādījumi un labāka regulējuma principi.

Kā atzinusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, tagad Komisijas rīcībā ir regulatīvie instrumenti, kas atbilst visaugstākajiem standartiem. Labāka regulējuma mērķis ir nodrošināt, ka tiesību akti ir nepieciešami un sniedz maksimālu iespējamo labumu iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām. **Pieeja “viens pieņemts — viens atcelts”, kas nu jau ir ieviesta pilnībā**, ir vērsta uz Komisijas priekšlikumu izmaksu ietekmi uz iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Tā papildina sistemātiskos centienus apzināt un novērst birokrātiju un nevajadzīgas izmaksas saskaņā ar Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*). Platforma “Gatavi nākotnei”, kas ir augsta līmeņa ekspertu grupa, papildus atbalsta Komisiju saistībā ar vienkāršošanas un sloga mazināšanas potenciāla apzināšanu. Augsta līmeņa ieinteresēto personu grupa var papildus veicināt mērķorientētu tā *acquis* vienkāršošanu, kas ietekmē iedzīvotājus un uzņēmumus. **Pilnveidots mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) tests** nodrošinās, ka Eiropas uzņēmumi gūst labumu no vienotā tirgus, nemaksājot nesamērīgu cenu. 2023. gadā Komisija turpinās īstenot pieeju “viens pieņemts — viens atcelts” un vienlaikus sāks izvērtēt tās īstenošanu un lietderību.

Būtisks ilgtspējas atbalsta elements ir labāka regulējuma programma. Ar to ilgtspējīgas attīstības mērķus integrē ietekmes analīzēs, ņemot vērā to būtisko ietekmi uz visu iedzīvotāju līdztiesību. Stratēģiskās prognozēšanas iekļaušana labāka regulējuma satvarā un tiesību aktu pielāgošana nākotnes vajadzībām nodrošinās Komisiju ar nepieciešamajiem instrumentiem, lai risinātu jebkādas ar nākotni saistītas neskaidrības.

4.2 ES tiesību aktu īstenošana un izpilde

Tiklīdz Eiropas Savienība būs panākusi vienošanos par ierosinātajām iniciatīvām, būs svarīgi tās īstenot pilnībā un savlaicīgi, lai panāktu solītās pārmaiņas praksē. Pagājušajā nedēļā publicētajā **paziņojumā par ES tiesību aktu piemērošanu** ir izklāstīts, kā Komisija ir padziļinājusi un attīstījusi savu darbu izpildes jomā, savus centienus apvienojot ar dalībvalstu, specializēto iestāžu un citu ieinteresēto personu ieguldījumu. Pilnīga un konsekventa ES noteikumu piemērošana palielina tiesisko noteiktību un iedzīvotāju un uzņēmumu uzticēšanos valstu iestādēm un ES kopumā, jo īpaši attiecībā uz mūsu kopīgajām vērtībām, pamattiesībām, tiesiskumu, ES četrām pamatbrīvībām un vienotā tirgus darbību. Pareiza ES noteikumu izpilde maksimāli palielina konkrētos ieguvumus, ko ES politika sniedz cilvēkiem ikdienas dzīvē, lai kur ES viņi dzīvotu. Komisija turpinās sadarboties ar dalībvalstīm, lai

atbalstītu tās ES tiesību aktu pareizā piemērošanā, lai ātri novērstu visas problēmas, ja tādas rodas, un lai **izlēmīgi reaģētu uz pārkāpumiem**, kas kavē svarīgu ES politikas mērķu īstenošanu vai apdraud ES vērtības un pamatbrīvības.

5. Secinājums

Kopš šī pilnvaru termiņa sākuma Eiropas Savienība ir pierādījusi, ka tā spēj sekmīgi risināt tās pilsoņiem būtiskākos jautājumus. Tā ir kolektīvi reaģējusi uz līdz šim nepieredzētām krīzēm un ar divkārtu spēku turpinājusi jau uzsākto radikālo pārveidi. Tam arī nākamajā gadā jābūt mūsu darba virzītājspēkam.

Mūsu galvenie pasākumi nākamajam gadam ir uzskaitīti šā paziņojuma pielikumos. Tajos ir iekļauts saraksts ar prioritārajiem vēl nepieņemtajiem priekšlikumiem, uz kura pamata mēs turpināsim dialogu ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai līdz šā gada beigām vienotos par kopīgu deklarāciju par likumdošanas prioritātēm.

Kopā mēs veidosim Savienību, kas spēs apvienot spēkus, lai risinātu pašas lielākās problēmas: sākot ar klimata pārmaiņām un dabas izžušanu un beidzot ar pandēmijām un reģionālo drošību. Spēcīgu Savienību, kas aizstāv savas vērtības un tiesiskumu. Plaukstošu Savienību, kuras pamatā ir spēcīga ekonomika, paaudžu solidaritāte un unikāls vienotais tirgus, kā arī vēl nepieredzēta sociālā aizsardzība. Nesašķeltu Savienību, kurai ir stingra nostāja pasaulē un kura darbojas kā globāls līderis, lai rastu risinājumus mūsu paaudžu izaicinājumiem.